

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahallî İdareler Kontrolörlüğü

Sayı : 147/ 31-1
Konu : Denetim Raporu

14.09.2023

SELENDİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığının (İller İdaresi Genel Müdürlüğü Kontrolörler Başkanlığı) 2023 yılı Genel Teftiş Programı kapsamında, Kontrolörlüğümce düzenlenen ve aşağıda bilgilerine yer verilen *Denetim Raporu* ekte sunulmuştur.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre ifasını rica ederim.

Fazıl DEMİRAY
Kontrolör

Ek :
Denetim Raporu

Denetim Yerinin;			Denetim Raporunun;		
İli	İlçesi	İdaresi	Tarihi	Sayısı (147/..)	Konusu
Manisa	Selendi	B.şehir İlçe Belediyesi	14/09/2023	31	İdarî İş ve İşlemler

Dağıtım:

Gereği :
Selendi Belediye Başkanlığına

Bilgi :
İçişleri Bakanlığına (Kontrolörler Başkanlığı) (Ek: 2 adet)
Selendi Kaymakamlığına

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahallî İdareler Kontrol rl    

Sayı : 147/ **31-3**
Konu : Denetim Raporu

14.09.2023

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Kontrolörler Başkanlığı)

İ    ler Bakanlığının ( ller İdaresi Genel M   rl     Kontrolörler Başkanlığı) 2023 yılı Genel Teftiş Programı kapsamında, Kontrol rl    mce d  zenlenen ve aşağıda bilgilerine yer verilen *Denetim Raporu* ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fazıl DEMİRAY
Kontrolör

Ek :
Denetim Raporu

Denetim Yerinin;			Denetim Raporunun;		
�li	�l�esi	İdaresi	Tarihi	Sayısı (147/..)	Konusu
Manisa	Selendi	B.�ehir ���e Belediyesi	14/09/2023	31	İdarî İ� ve İşlemler

Dağıtım:

Gereği :

Selendi Belediye Başkanlığına

Bilgi :

İ    ler Bakanlığına (Kontrolörler Başkanlığı) (Ek: 2 adet)
Selendi Kaymakamlı ına

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahallî İdareler Kontrolörlüğü
Sayı: 147 / 31

D E N E T İ M R A P O R U

YILI: 2023

DENETİM YERİ

İli : Manisa
İlçesi : Selendi
İdaresi : Büyükşehir İlçe Belediyesi

DENETLEYEN

Mahallî İdareler Kontrolörü: Fazıl DEMİRAY

DENETLENEN

Kurum : Belediye Başkanlığı
İşlemler : İdarî İş ve İşlemler
Dönem : 02/09/2019 - 06/09/2023
Üst Yönetici : Nurullah SAVAŞ - Belediye Başkanı

DENETİM TARİHİ

Başlama Tarihi : 06/09/2023
Bitirme Tarihi : 14/09/2023
Eski Denetimin Tarihi : 10/09/2019

Mühür ve İmza

Manisa İli, Selendi Büyükşehir İlçe Belediye Başkanlığı'nın **02/09/2019-06/09/2023** dönemine ait İdarî İş ve İşlemleri, 5393 sayılı Belediye Kanununun 54 ve 55 inci maddelerine istinaden tarafımdan denetlenerek; görülebilen hata ve noksanlıklar ile tenkit ve tavsiyeye değer hususlar, aşağıdaki maddelerde açıklanmıştır.

ÖNCEKİ DENETİM VE SONUCU:

1- 26.08.2016 ile 02.09.2019 tarihleri arasındaki Belediye Başkanlığı İdarî İş ve İşlemlerinin bundan önce, *İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Kontrolörü H. Eren HERSAN* tarafından teftiş edildiği, dairesinde bulunan *10.09.2019 tarihli ve 11/29 sayılı Denetim Raporunun* incelenmesinden anlaşılmıştır.

Önceki teftişte tenkit edildiği halde, henüz yerine getirilmemiş konulara rastlanıldığında bu raporun ilgili bölümlerinde ayrıca belirtilecektir.

2- İçişleri Bakanlığı tarafından 2019 yılında yapılan idarî denetim sonucunda düzenlenen raporun, meclise sunulmadığı ve kamuoyuyla paylaşılmadığı anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 55 inci maddesinde; belediyelerde iç ve dış denetim yapılacağı, denetimin, iş ve işlemlerin hukuka uygunluk, malî ve performans denetimini kapsadığı, iç ve dış denetimin 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre yapılacağı, ayrıca, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, *hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetleneceği*, belediyelere bağlı kuruluş ve işletmeler de yukarıdaki esaslara göre denetleneceği belirtilmiş olup, *denetime ilişkin sonuçların kamuoyuna açıklanıp, meclisin bilgisine sunulacağı* ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hüküm doğrultusunda hazırlanan denetim raporlarının, belde sakinlerine duyurularak açıklanması ve meclisin bilgisine sunulması sağlanmalıdır.

BELEDİYE MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

3- Belediye Meclisi tarafından kırsal mahalle tespitinin yapılmadığı incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun Ek 3 üncü maddesinde, kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahallelerin, kırsal mahalle kabul edileceği belirtilmiş ve bununla ilgili Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur.

Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde belediyelerce yapılacak işlemler belirtilmiş, kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan belirlemesi için önce ilgili ilçe belediye meclisince karar alınacağı, teklifi içeren bu kararın, gerekçeleri ile beraber büyükşehir belediye başkanlığına gönderileceği hüküm altına alınmış, bu düzenlemelerle kırsal mahalle statüsündeki yerleşim yerlerinde bazı muafiyetler ve indirimler tanınmıştır.

Buna göre, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre kırsal mahallelerin tespit edilmesi, bunların büyükşehir belediyesine karar alınması adına bildirilmesi sağlanmalıdır.

4- Mecliste oluşturulan Kırsal Alan, Tarım ve Hayvancılık adlı ihtisas komisyonunun kendisine havale edilen işleri zamanında sonuçlandırmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 24 üncü maddesi ile Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 21 inci maddesinde, imar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandıracağı ve raporunu meclise sunacağı, rapor Kanunda öngörülen sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konunun meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınacağı belirtilmiştir.

Buna göre, ihtisas komisyonlarının kendilerine havale edilen işlerle ilgili en geç beş iş günü sonunda rapor tanzim edip meclise sunması, aksi takdirde konunun belediye başkanı tarafından doğrudan gündeme alınması sağlanmalıdır.

Bunun yanı sıra; huzur hakkı ödenecek gün sayısının, 5393 sayılı Belediye Kanununun 20, 24 ve 25 inci maddelerde belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamayacağı ve meclis üyelerine aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenemeyeceği bilinmelidir.

5- Denetime tâbi dönemde mahallî şartlar ve özellikler dolayısıyla yangın tehlikesine uğraması muhtemel alanların tespit edilmediği incelenmiştir.

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler İle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun (1051 sayılı Kanun ile değişik) 2 nci maddesi uyarınca, belediye sınırları içerisinde yangın tehlikesine maruz bölgelerin tespiti belediye meclisinin görevlerinden olup, bu nitelikteki alanların Belediye Meclisince tespit edilerek güncelleştirilmesi ve ayrıca kroki vb. bilgi ve belgelerle uygulanabilirlik derecesinin artırılması, alınan kararın büyükşehir belediyesi itfaiye birimine bildirilmesi sağlanmalıdır.

6- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında hazırlanan faaliyet raporunun kamuoyuna açıklanmadığı incelenmiştir.

Belediye Kanununun 56 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, faaliyet raporunun nisan ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulacağı, raporun bir örneğinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderileceği ve kamuoyuna da açıklanacağı,

Kamu İdarelerinde Hazırlanacak Stratejik Planlar Ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 33 üncü maddesinde, genel faaliyet raporu, mahallî idareler genel faaliyet raporu ve idare faaliyet raporlarının bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirlenmiş olan sürelerle uyularak kamuoyuna duyurulacağı ve ilgili idarenin internet sitesinde yayımlanacağı belirtilmiştir.

Buna göre, faaliyet raporunun kamuoyuna duyurulması, belediyenin internet sitesinde yayınlanması sağlanmalıdır.

BELEDİYE ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

7- Pazar yeri yerleşim planlarının belediye encümenince onaylanmadığı incelenmiştir.

Pazar Yerleri Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinde, Pazar yeri yerleşim planının, pazar yeri kurulmasına ilişkin belediye meclisi kararını takiben üç ay içinde, 6 ncı maddede belirtilen hizmet tesislerini içerecek şekilde hazırlanır ve belediye encümenince onaylanacağı,"

Yerleşim planının hazırlanmasında; toplam satış yeri sayısının en az yüzde yirmisinin özel satış yeri olarak üreticilere ayrılması ve sebze ve meyveler ile diğer gıda ve ihtiyaç maddelerinin birbirlerini olumsuz etkilemeyecek şekilde ayrı ayrı satışa sunulması hususuna dikkat edileceği,

Yerleşim planının, ihtiyaca göre belediye encümeni kararıyla değiştirilebileceği, yerleşim planının değiştirilmesinde, mevcut kişilerin hakları göz önünde bulundurulacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, pazar yeri yerleşim planlarının belediye encümenince onaylanması sağlanmalıdır.

8- Hazarda ve seferde 45 günden fazla süre ile askerlik hizmetinde bulunanların muhtaç ailelerine yardım yapıldığına dair encümen kararına rastlanılamamıştır.

4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde; yardım isteyenlerin taleplerinin, şehir ve kasabalarda belediye encümenleri, köylerde ihtiyar meclisi tarafından tetkik edilerek yardıma muhtaç olanların adedi, mahalli rayice göre her bir nüfusa yapılacak aynı veya nakti yardım miktarının ve imece nevi ve tarzının tesbit olunacağı, yardım miktarının, her yerde asker ailelerini, en az oradaki asgari maaşet haddi içinde, geçindirecek derecede olacağı, ihtiyaçlarının tamamını kendileri tedarik edemeyip

ancak bir kısmını temin edeceklere yapılacak yardımın, mahallerine ait maiyet haddi ile kendi gelirleri arasındaki farkın ikmaline inhisar edeceği, köy, kasaba ve şehirlerdeki asgari maiyet haddinin, vilayet idare heyetince tespit ve tayin olunacağı, yardımın ne suretle yapılacağı, şehir ve kasabalarda Belediye Encümenlerince, köylerde ihtiyar meclislerince tesbit ve onlar vasıtasıyla ifa olunacağı belirtilmiştir.

Buna göre, askerlik hizmetinde bulunanların muhtaç ailelerinden yardım isteyenlerin taleplerinin yukarıda belirtilen hükümler doğrultusunda değerlendirilerek, Valilikçe (İl İdare Kurulu) belirlenen asgarî maiyet bedeli doğrultusunda yardım yapılması sağlanmalıdır.

İNSAN KAYNAKLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

9- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri gereğince, **Selendi** Belediye Başkanlığının C-4 grubunda yer aldığı, belediyeye toplamda 89 memur, 44 sürekli işçi kadrosunun tahsis edildiği;

Denetim tarihi itibarıyla, belediye personel yapısının aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde olduğu;

Memur	SELTAŞ A.Ş. İşçisi	TOPLAM
33	63	96

Belediyenin genel idare esaslarına göre yürütmesi gereken, Malî Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü ile Fen İşleri Müdürlüğünün uhdesindeki temel kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, belediye personeli tarafından yürütüldüğü,

Birçok şirket işçisinin belediyenin ana hizmet birimlerinde çalıştığı incelenmiştir.

Her görevlinin kadrosuna uygun iş ve görevlerde çalıştırılması, kural olarak memurlar tarafından yürütülmesi gereken işlerde işçi statüsündeki personelin çalıştırılmaması sağlanmalıdır.

10- **Selendi** Belediyesinin 2019 - 2022 yıllarına ait personel giderlerinin belediye gelirlerine oranı aşağıya çıkarılmıştır.

A	B	C	D	F	H
2019	10.606.288,27	23,73	13.123.160,48	3.277.113,16	24,97%
2020	9.788.787,22	22,58	11.999.095,37	3.121.858,69	26,02%
2021	18.133.836,83	9,11	19.785.829,37	3.533.768,97	17,86%
2022	18.966.405,82	36,20	25.832.244,73	3.938.640,78	15,25%

A: Yıllar

B: Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)

C: Bir Önceki Yılı Yeniden Değ. Oranı (%)

D: Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan, Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)

F: Yılı Personel Gideri (TL)

H: Yılı Personel Gideri; Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Gelirinin Yüzde Kaçı (%)

Yukarıdaki tablo dikkate alındığında, denetime tabi dönemde; belediyenin yıllık toplam personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşmadığı memnuniyetle incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında,

Belediyenin yıllık toplam personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamayacağı, (...) yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları

aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımının yapılamayacağı, yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararının, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edileceği, personelin her türlü alacaklarının zamanında ve öncelikle ödeneceği belirtilmiştir.

Buna göre, yıllık toplam personel giderlerinin yeniden değerlendirme oranında artırılmış gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerine oranının yüzde otuzunu aşıp aşmadığının takip edilmesi sağlanmalı,

Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararının, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edileceğinin bilinmesi gerekmektedir.

11- Belediyenin % 52,5 oranında sermaye ortağı olduğu SELTAŞ Akary. San. ve Tic. A.Ş.'nde 63 işçinin istihdam edilmekte olduğu incelenmiştir.

2020 - 2022 yıllarına ait şirket personel giderleri ile şirket personeli dâhil belediyenin toplam personel giderinin belediye gelirlerine oranı aşağıya çıkarılmıştır.

A	B	C	D	E	Ff	Gg	Hh
2020	9.788.787,22	22,58	11.999.095,37	4.799.638,15	1.945.318,82	5.479.087,79	45,66%
2021	18.133.836,83	9,11	19.785.829,37	7.914.331,75	2.484.883,79	6.423.524,57	32,47%
2022	18.966.405,82	36,20	25.832.244,73	10.332.897,89	4.007.451,29	9.683.483,42	37,49%

A: Yıllar

B: Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)

C: Bir Önceki Yılı Yeniden Değ. Oranı (%)

D: Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan, Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)

E: Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan, Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Gelirin % 40'ı (TL)

Ff: Şirket Personeli Yılı Personel Gideri (TL)

Gg: Şirket Personeli Dâhil Belediyenin Toplam Personel Gideri

Hh: Şirket Personeli Dâhil Belediyenin Toplam Personel Gideri; Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Gelirinin Yüzde Kaçı (%)

Yukarıdaki tablo dikkate alındığında; (E ve Gg sütunları), belediyenin yıllık şirket personeli dâhil toplam personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın 2020 yılında yüzde kırkını aştığı, sonraki yıllarda yüzde kırk sınırının altında olduğu incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 24 üncü maddesi ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar belediyece kurulacak personel şirketinde istihdam edileceği hüküm altına alınmış,

28/4/2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan *İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kararın* ikinci bölümünde işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırlar belirlenmiştir.

Usul ve Esasların 5 inci maddesine göre;

- a) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz. (...) Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması

durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz.

- b) Doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamaz. Ancak birinci fıkradaki oranın altında kalan idarelerin şirketleri; bu oranın aşılmaması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabilir. İdareler, belirlenen oranın aşılmaması kaydıyla personel çalıştırılmasına dayalı yeni hizmetlerini şirketlerine gördürebilir ve bu amaçla şirketler tarafından yeni işçi alımı yapılabilir.
- c) Birinci fıkrada belirlenen oranı aşan idareler tarafından İçişleri Bakanlığından izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımı yapılamaz.
- d) İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;
 - 1) Asgari İşçilik maliyeti,
 - 2) Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,
 - 3) İşçilikle bağlantılı ayni giderler,
 - 4) Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı ayni giderler toplamı üzerinden %7'ye kadar belirlenecek kâr dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı ayni giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir.
- e) Şirketin toplam giderleri içinde, işçilere ilişkin personel giderlerinin tutarı dördüncü fıkra hükümlerine göre şirkete yapılan aylık personel ödemelerinin miktarını geçemez. Şirketin idareye sunduğu personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri dışındaki diğer faaliyetlerinde çalışan işçilere ilişkin giderler, bu tutarın tespitinde dikkate alınmaz.

Bu kapsamda, personel limited şirketi ile ilgili olarak İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karara göre işlem tesis edilmesi,

Ancak işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu hallerde yeni işçi alımının yapılabileceğinin bilinmesi,

Usul ve Esaslarda belirlenen personel gideri-değerlenmiş bütçe geliri arasındaki oranın aşılması durumunda ise 03.08.2018 tarihli Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün Görevlerinin Devir ve Tasfiyesine İlişkin Protokol hükümleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından izin alınarak işçi alımı yapılması,

Ayrıca, belediyede yeni istihdam edilecek personel alımında (memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi); yıllık toplam belediye personel giderlerinin yeniden değerlendirme oranında artırılmış gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerine oranının yüzde kırkını aşıp aşmadığının takip edilmesi sağlanmalıdır.

12- Belediyede görevli zabıta personeline ödenen aylık maktu fazla çalışma ücretinden, personelin yıllık izinlerine tekabül eden kısmının düşülmediği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, zabıta hizmetlerinin resmi tatil günleri de dâhil olmak üzere, günün 24 saati aksatılmadan sürdürüleceği, zabıta personelinin çalışma süresi ve saatlerinin 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde aynı Kanunun 101 inci maddesi gereğince Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alındıktan sonra belediye zabıtasının en yüksek dereceli amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile tespit olunacağı, fazla çalışma ücretleri ile ilgili olarak 5393 sayılı Kanunda yer alan hükümlerin uygulanacağı,

5393 sayılı Belediye Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesinde, belediye zabıta ve özel güvenlik hizmetlerinde fiilen çalışanlara, fazla mesai ücreti

olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen maktu tutarın ödeneceği hüküm altına alınmış,

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin (G) bendinde, yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmayacağı,

2023 yılı Bütçe Kanununun (K) cetvelinin III.(B)-3 üncü bölümünde, (...) ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretlerinin;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

b) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,

c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,

ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında, ödenmeye devam olunacağı, diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödeneceği belirtilmiştir.

Buna göre, zabıta personeline yukarıda belirtilen hükümler uyarınca belediye meclisince belirlenecek K cetvelindeki üst sınırı aşmamak üzere ve fiilen yapılan çalışmaya göre aylık maktu fazla çalışma ücretinin ödenmesi,

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun, 22/12/1973 tarihli ve E. No. 1968/8, K.No.1973-14 sayılı kararı uyarınca, idarenin, yokluk, açık hata, (...) hallerinde, süre aranmaksızın kanunsuz terfi veya intibaka dayanarak ödediği meblağı her zaman geri alabileceğinden; denetim döneminde zabıta personelinin yıllık ve mazeret izni dikkate alınarak fiilen çalışılmayan günlere denk gelen, idare mahkemesinde dava açma süresi olarak belirlenen son 60 günlük fazla ve yersiz yapılan fazla çalışmaya ilişkin net ödemelerin, ilgililerinden tahsil edilmesi,

Ayrıca zabıta personelinin çalışma programının her ay için düzenlenmesi, bunun ilgililere tebliğ edilmesi,

Aylık maktu fazla çalışma ücreti fiilen yapılan çalışmaya göre verileceğinden, aylık maktu fazla çalışma ücreti alan personelin izinlerinin ilgili birimce Malî Hizmetler Müdürlüğüne bildirilmesi sağlanmalıdır.

ZABITA HİZMETLERİ:

13- Belediye zabıtasınca Emir ve Yasaklar Yönetmeliği kapsamında emre aykırı hareket edenlere yönelik herhangi bir işlem yapılmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 53 üncü maddesinin (f) bendine göre, faiz ve ceza gelirleri, belediye gelirleri arasında sayılmış olup,

5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre;

Yetkili makamlar tarafından adlî işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye **Belediye Encümeni** tarafından,

Dilencilik yapan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Başkalarının huzur ve sükûnunu bozacak şekilde gürültüye neden olan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Mal ve hizmet satmak için başkalarını rahatsız edenlere, **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Yetkili makamların açık ve yazılı izni olmaksızın meydan, cadde, sokak veya yolların gelip geçtiği kaldırımları işgal eden veya buralarda mal satışı arz eden kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Yetkili makamların açık ve yazılı izni olmaksızın meydan, cadde, sokak veya yayaların gelip geçtiği kaldırımlar üzerine inşaat malzemesi yığan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında tütün mamulü tüketen kişiye, **Belediye Başkanının yetki verdiği görevli tarafından**,

Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıklar çevreye atılması durumunda, **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Belediye Zabıtası ceza tutanağı düzenlemek istediğinde kimliğin gösterilmemesi durumunda **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Evsel atık ve artıkları, bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Fiilin yemek pişirme ve servis yerlerinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Hayvan kesimine tahsis edilen yerler dışında hayvan kesen veya kesilen hayvan atıklarını sokağa veya kamuya ait sair bir alana bırakan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

İnşaat atık ve artıklarını bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Kullanılamaz hale gelen veya ihtiyaç fazlası ev eşyasını bunların toplanmasına ilişkin olarak belirlenen günün dışında sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Kullanılamaz hale gelen motorlu kara veya deniz nakil araçlarını ya da bunların mütemmim cüzlerini sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından,

Meydanlara veya parklara, cadde veya sokak kenarlarındaki kamuya ait duvar veya alanlara, rızası olmaksızın özel kişilere ait alanlara bez, kâğıt ve benzeri afiş ve ilân asan kişiye **Belediye Zabıta Görevlileri** tarafından idarî para cezası verilebilecektir.

Buna göre, Belediye Meclisince kabul edilen Emir ve Yasaklar Yönetmeliğini dikkate alarak, aykırı davranışlara, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanunun 1 nci maddesi uyarınca, belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası verilebileceği bilinmelidir.

14- Pazar yerinde belediyeye ait elektronik tartının bulunmadığı incelenmiştir.

Pazar Yerleri Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde, pazar yerlerinde, pazarcı ve üretici satış yerlerinin, zabıta bürosunun, çöp toplama yerinin, elektronik tartıların, hoparlör sisteminin, aydınlatma sisteminin, güvenlik kamerasının, tuvaletin bulundurulması gerektiği, tüketicilerce satın alınan malların ağırlığının kontrol edilebileceği, ilgili mevzuata uygun elektronik tartıların, pazar yerlerinin giriş ve çıkış noktalarına konulacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre pazar yerinde gerekli işlemlerin yapılması, pazar yerlerindeki satış yerlerini kullananlara ilişkin bilgilerin hal kayıt sistemine kaydedilmesi, belediye zabıtasınca pazar yerlerinde gerekli denetim yapılması ve yapılan denetimler sonucunda mevzuata aykırı eylemleri tespit edilenlere idarî yaptırım uygulanması,

Belediye tarafından satış yerini kullananlar ile bunların çalıştırdıkları kişilere, Yönetmelik ekinde belirtilen şekle uygun kimlik kartı verilmesi sağlanmalıdır.

İMAR İŞLERİ:

15- Aşağıdaki listede belirtilen Belediye Encümeni kararları ile 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesine göre kaçak yapı sahiplerine idari para cezası uygulanmasına rağmen bu cezalarla ilgili herhangi bir tahakkuk ve tahsilat işleminin yapılmadığı incelenmiştir.

S.No	Enc. K. Tarihi	Enc. K. No
1	25.12.2019	110
2	19.08.2020	63
3	20.01.2021	3
4	27.01.2021	14
5	31.03.2021	47
6	7.07.2021	70
7	24.11.2021	125
8	29.06.2022	61

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Yerine getirme zamanaşımı" başlıklı 21 inci maddesi:

"Yerine getirme zamanaşımının dolması halinde idarî para cezasına veya mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar artık yerine getirilemez.

Yerine getirme zamanaşımı süresi;

- a) Ellibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde yedi,
 - b) Yirmibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde beş,
 - c) Onbin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde dört,
 - d) Onbin Türk Lirasından az idarî para cezasına karar verilmesi halinde üç,
- Yıldır.

Zamanaşımı süresi, kararın kesinleşmesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren işlemeye başlar." Şeklinde düzenlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunun 38 inci maddesinde belediye başkanlarının;

- a)Belediyenin hak ve menfaatlerini korumakla
- b)Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle
- c)Meclis ve encümen kararlarını uygulamakla

Görevli oldukları düzenlenmiştir.

5018 sayılı Kanunun 61 nci maddesinde de muhasebe yetkilerinin yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir. Söz konusu madde de gelir ve alacakların tahakkuku ve tahsilinden muhasebe yetkililerinin sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Buna göre; imar para cezası, ruhsatsız ya da ruhsata aykırı yapının yapılması ile doğduğundan sonradan yapı ruhsatıyesi alınmasının bu yöndeki cezanın silinmesini gerektirmediğinin bilinmesini,

Söz konusu idari para cezasının yerine getirme zamanaşımı süresi dolmadan tahsiline yönelik ivedilikle işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

16- Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar hakkında düzenlenen yapı tatil tutanağının, mevzuata ve mahkeme kararlarına uygun olmadığı incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 32'nci maddesi gereğince ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapıların mühürlenerek durdurulması,

Yapı tatil tutanağının;

İdareniz teknik elemanlarınca aykırılık mahallinde,

Ruhsatsız ya da ruhsata aykırı hususların nelerden oluştuğunu,

Aykırılığın niteliğini, büyüklüğünü,

Ruhsatsız veya ruhsata aykırı inşaatın ne zaman başlanıldığını somut bir şekilde ortaya koyarak idari para cezasının titizlikle hesaplanmasıyla ilgisine tebliğ edilmesi,

Ayrıca yapılacak tebliğde; mührün bozulmasının 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi uyarınca mühür bozma suçunu oluşturacağı ve idari para cezasına yönelik hangi mercilere ne kadar sürede başvurulması gerektiği hususunun yapı sahibine bildirilmesi sağlanmalıdır.

17- Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan ve yapı tatil zaptı düzenlenen yapılarla ilgili olarak verilen 1 ay süre içinde yapının ruhsata uygun hale getirilmemesi üzerine ilgililerine, ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre maktu idarî para cezası uygulanmadığı incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; 18, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müelliflerine ve gözetmenlerine, fenni mesullere, yapı müteahhidine ve şantiye şefine, ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere ikibin Türk Lirası (2023: 18.880,02.-TL), bu fiillerin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde dörtbin Türk Lirası (2023: 37.760,00.-TL), can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde altıbin Türk Lirası (2023: 94.400,01.-TL) idari para cezası verileceği belirtilmiştir.

Buna göre, yapı tatil zaptının tebliği edilmesinin ardından bir ay içinde ruhsat alınmaması, yapının ruhsata uygun hale getirilmemesi halinde ilgililerine ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre maktu idarî para cezası uygulanması sağlanmalıdır.

18- Yapı tatil tutanağı düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde yapı sahibi tarafından yapının ruhsata uygun hale getirilmediğinin veya ruhsat alınmadığının yapının mahallinde tespit edilmediği incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 32 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, yapı tatil tutanağı düzenlendiği tarihten bir ay sonra (yapı sahibinin, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mührün kaldırılmasını isteyeceği süre) yapı ile ilgili ruhsat alınıp alınmadığının tespit edilmesi, bunun ardından iki ay içinde yapı hakkında yıkım kararı alınması sağlanmalıdır.

19- İmara aykırı yapılar hakkında imar para cezası ile yıkım kararının aynı encümen kararında birlikte alındığı incelenmiştir.

Yapı sahibinin, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak aykırılığı giderebileceği süre olan yapı tatil tutanağı tanziminden sonraki bir ayın tamamlanması sonrasında yıkım kararının alınması, ruhsata bağlanamayacak yapılar için ise bu süre beklenmeksizin de yıkım kararı alınabileceğinin bilinmesi sağlanmalıdır.

20- Kırsal mahallelerin yerleşik alanlarındaki yapılar için yapı ruhsatı düzenlendiği incelenmiş olup, bunun sebebi olarak da kırsal mahallelerin büyük çoğunluğunda kırsal yerleşik alanların tespitinin yapılmamış olduğu ifade edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 27 nci maddesinde, belediye ve mücavir alanlar dışında köylerin köy yerleşik alanlarında, civarında ve mezralarda yapılacak konut, entegre tesis niteliğinde olmayan ve imar planı gerektirmeyen tarım ve hayvancılık amaçlı yapılar ile köyde oturanların ihtiyaçlarını karşılayacak bakkal, manav, berber, köy fırını, köy kahvesi, köy lokantası, tanıtım ve teşhir büfeleri ve köy halkı tarafından kurulan ve işletilen kooperatiflerin işletme binası gibi yapılar için yapı ruhsatı aranmayacağı, ancak etüt ve projelerin valilik onayını müteakip muhtarlığa bildirim ve bu yapıların yöresel doku ve mimari özelliklere, fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olması zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Buna göre, ivedilikle kırsal mahallelerin yerleşik alanlarının tespit edilmesi, buralarda yapılacak yapılarda mevzuatın belirlediği kurallara göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

21- Kırsal mahallelerde verilen yapı ruhsat dosyalarında yalnızca mimari proje olduğu, fenni mesul olarak da yalnızca mimari proje müellifinin taahhüt verdiği incelenmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 57 nci maddesinin birinci fıkrasında, yapı sahibi veya vekilince 55 inci maddede sayılan belgelere göre ilgili kanun, plan, bu Yönetmelik, Türk Standartları, çevre şartları, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve ilgili bütün mevzuat hükümlerine uygun olmak üzere bu maddede belirtilen projelerin hazırlanacağı ve bu projelerin neler olduğu belirtilmiştir.

Bundan böyle; mimari proje, statik proje, mekanik tesisat projesi, elektrik tesisat projesi ile jeolojik etüd raporu olmadan ruhsat düzenlenmemesi,

4708 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmayan yapılarda denetime yönelik fennî mesuliyetin 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı ve 28 inci maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenileceğinin bilinmesi,

Yönetmelikte, proje, resim, hesap ve raporların beş takım halinde basılı olarak ve ayrıca elektronik ortamda düzenlenerek ilgili idareye başvurulacağı belirtildiğinden buna uygun işlem yürütülmesi sağlanmalıdır.

22- İlçeniz Fatih Mahallesinde bulunan 418 ada 5 parsel no.lu taşınmazda bulunan yapı ile ilgili olarak düzenlenen 23/01/2023 tarihli ve 3 no.lu yapı ruhsat dosyasında jeolojik etüd raporunun, yol ve kanal kotu tutanağının bulunmadığı görülmüştür.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin "Yapı Ruhsatı İşlemleri"ni düzenleyen 55 inci maddesinde, yeni inşaat, ilave ve esaslı tadilat yapmak üzere parselde ait imar durum belgesi, yol kotu tutanağı, kanal kotu tutanağı ve uygulama imar planına esas onaylı jeolojik ve jeoteknik etüd raporunun parselin bulunduğu alana esas bölümünü almak için; yapı sahipleri veya vekilleri başvuru dilekçelerine aplikasyon krokisini ve tapu kayıt örneği veya istisnâ hâllerde tapu kayıt örneği yerine geçen belgeleri ekleyerek ilgili idareye müracaat edeceği, (...)

İlgili idarenin başvuru tarihinden itibaren imar durum belgesini ve bu belge ile birlikte; onaylı jeolojik ve jeoteknik etüd raporunun bir örneğini, yol kotu tutanağını (ya da kot kesit belgesini), ilgili idarelerce gerekli görülen hallerde istikamet rölevesini ayrıca bir başvuruya gerek olmaksızın en geç iki iş günü; kanal kotu tutanağını en geç beş iş günü içinde vereceği belirtilmiştir.

Yapı ruhsat dosyalarında ilgili proje, belge ve tutanakların bulundurulması, işlemlerin Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmesi sağlanmalıdır.

23- Yapı ruhsatlarında, yapının inşasına süresi içinde başlanıp başlanmadığının kontrolü amacıyla yer alan (122, 123, 124, 125) bölümün ve vize kontrolü ile ilgili bölümün (126) doldurulmadığı incelenmiştir.

Yapı Ruhsatının ve Yapı Kullanma İzin Belgesinin, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği eki formlara uygun bir şekilde eksiksiz doldurulması sağlanmalıdır.

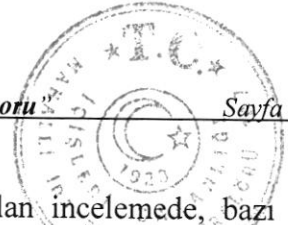
24- Yapı ruhsatları ve yapı kullanma izin belgeleri incelendiğinde, bazı ruhsatların harç yatırılmadan düzenlendiği, teftiş esnasında harcın vezneye yatırıldığı, bazı yapı ruhsatlarında tahsilat bilgilerine yer verilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Ek 5 inci maddesinde, Bina İnşaat Harcının, inşaat ruhsatının alınmasından önce makbuz karşılığında ilgili belediyeye ödeneceği,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 85 inci maddesinde, bu bölümde (İfraz ve tevhid harcı, Yapı kullanma izni harcı, İşyeri açma izni harcı ve diğerleri) yazılı harçların makbuz karşılığında veya basılı damga vurulmak suretiyle peşin olarak ödeneceği belirtilmiştir.

Buna göre, harçlar peşin tahsil edilmeden ilgili evrakın tanzim edilip teslim edilmemesi,

Tahsil edilen harçlara ait bilgilerin yapı ruhsatının "Ruhsat ile İlgili Muhtelif Gelirler" kısmında belirtilmesi sağlanmalıdır.

25- Yapı kullanma izin belgesi verilen dosyalarda yapılan incelemede, bazı yapı ruhsatlarının geçerlilik süresi sona ermesi ve dosyalarda fenni mesul veya idare tarafından düzenlenmiş denetim raporu bulunmamasına, yapı sahibi tarafından da ruhsat yenileme talebi yapılmamasına rağmen, bu yapılara yapı kullanma izin belgesi düzenlendiği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanununun 29 uncu maddesinde, yapıya başlama müddetinin ruhsat tarihinden itibaren iki yıl olduğu, bu müddet zarfında yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsatın hükümsüz sayılacağı, bu durumda yeniden ruhsat alınmasının mecburi olduğu, ruhsat yenilenmesi ve plan tadili sırasında ayrıca harç alınmayacağı, ancak inşaat sahasında artış, bağımsız bölümlerin brüt alanında veya niteliğinde değişme olması halinde yeniden hesaplanacak harçtan evvelce ödenen harç tutarının tenzil edileceği, yeni durumda hesaplanan harç tutarında azalma olması halinde iadenin yapılmayacağı,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 54 üncü maddesinde, ruhsat tarihinden itibaren 2 yıl içinde inşasına başlanmayan veya 5 yıllık ruhsat süresi içinde tamamlanmayan ve süresi içinde ruhsat yenilemesi yapılmayan yapıların, ruhsatsız yapı olarak değerlendirileceği,

Ruhsat süresi içinde yapılan başvurularda ilgili idarelerin ruhsatı yeniledikleri tarihe bakılmaksızın ruhsat, ilk ruhsat alma tarihindeki plan ve mevzuat hükümleri kapsamında beş yıl uzatılarak yenileneceği, süreye ilişkin ruhsat yenilemenin en çok iki kere yapılacağı,

Süre uzatımı başvurusu yapılmayan yapılarda idarelerin, ruhsat süresinin dolduğu tarihten itibaren en geç 30 gün içinde yapı yerinde seviye tespitini yapacağı,

Ruhsatı hükümsüz hale gelenlerin inşasına devam edilebilmesi için yeniden ruhsat alınmasının zorunlu olduğu,

İlk ruhsat düzenlendiği tarihten sonra hangi amaçla olursa olsun yapılan her ruhsat işlemi ile beş yıllık sürenin yeniden başlayacağı, yapı ruhsatı alındıktan sonra mahkemelerce, Bakanlıkça veya ilgili idarelerce durdurulan yapılarda durdurma süresinin ruhsat süresine ilave edileceği,

Ruhsat ve eklerine uygun olarak tamamlanmasına rağmen ruhsat süresi içinde yapı kullanma izni düzenlenmemesi nedeniyle ruhsatı hükümsüz hale gelen yapılara, denetimi yapan fenni mesul mimar ve mühendisler veya yapı denetim kuruluşları tarafından denetim raporu hazırlanmak ve ilgili idare tarafından dosyasında ve yerinde, inceleme ve tespit yapılmak koşuluyla yeniden ruhsat düzenlenmeksizin yapı kullanma izin belgesinin verileceği belirtilmiştir.

Buna göre, yapılacak inşaatlara ilişkin yapı ruhsatı verildikten sonra 2 yıl içinde inşasına başlanmayan veya 5 yıllık ruhsat süresi içinde tamamlanmayan yapıların ruhsatsız yapı haline geleceğinin bilinmesi,

Önceki ruhsat süresi içinde dilekçe ile başvuru yapılmadan, ruhsat yenilemesinin yapılmaması,

Süreye ilişkin ruhsat yenilemenin en çok iki kere yapılacağının bilinmesi,

Süre uzatımı başvurusu yapılmayan yapılarda ruhsat süresinin dolduğu tarihten itibaren en geç 30 gün içinde yapı yerinde seviye tespitinin yapılması,

5 yıllık ruhsat süresi içinde tamamlanmayan ve süresi içinde ruhsat yenilemesi yapılmayan yapılara yönelik yapı kullanma izin belgesinin düzenlenmemesi sağlanmalıdır.

26- Yapı ruhsatiyesi ve yapı kullanma izin belgesi düzenlenen ruhsat dosyaları üzerinde yapılan incelemede, yapıya ait fotoğrafların bulunmadığı incelenmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında, yapı tamamlandığında tamamının veya kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığında bu kısımlarının kullanılabilmesi için, mal sahibinin müracaatı üzerine yapı ruhsatını veren ilgili idareden izin alınmasının zorunlu olduğu, bu iznin alınması için ilgili idareye yapılan başvuru dilekçesi ekinde, fenni mesullerin veya yapı denetim kuruluşlarının *yapının ruhsat*

eki projelerine, fen ve sağlık kurallarına uygun olarak yapıлып yapılmadığını, mevzuata uygun malzeme kullanılıp kullanılmadığını belirten raporların, yetki belgesini haiz mimar, mühendis veya kuruluşlarca tanzim edilen enerji kimlik belgesi ile yapıya ilişkin fotoğrafların yer alacağı belirtildiğinden, mevzuatta ruhsat düzenlenebilmesi için temel şart olarak getirilen belgeler sağlanmadan ruhsat düzenlenmemesi sağlanmalıdır.

27- Ruhsat alınmadan veya ruhsat eki projelere aykırı yapılan binalar hakkında yıkım kararları alınmasına rağmen yıkım işlemlerinin yürütülmediği incelenmiştir.

Kaçak yapılarla etkin mücadele sağlanması adına belediyenin araç-gereç ve ekipmanlarıyla yıkım işlemlerinin gerçekleştirilmesi, araç-gereç ve ekipman yetersizliği varsa bu hususta ihaleye çıkılması veya Büyükşehir Belediyesi koordinasyonunda yıkım işlemlerine başlatılması sağlanmalıdır.

Aksine yapılacak işlemlerin hukukî sonuçlar doğurmakla birlikte kronik geri dönülmez imar sorunlarına yol açabileceğinin bilinmesi sağlanmalıdır.

28- İmar para cezalarının ve yıkım kararlarının, encümen kararı olarak yapı sahibine tebliğ edildiği, tebliğde, encümen kararına yönelik hangi mercie ne kadar sürede itiraz edebileceğinin belirtilmediği,

3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendine göre verilecek idari para cezasının toplam idari para cezası içinde tarh ettirildiği, bir ay içinde aykırılığın giderilmesi ve yapının mevzuata uygun hale getirilmesi halinde bu bent uyarınca ilave edilen para cezası tahsil edilmeyeceğinin açıkça tebligatta belirtilmediği, bu durumun idare mahkemelerinin istikrar kazanmış yerleşik kararlarında hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelikte görüldüğünden para cezalarının bu sebeplerle iptaline ve belediye aleyhine yargılama giderlerinin artışına yol açtığı incelenmiştir.

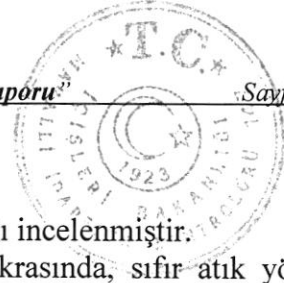
İmar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edilmesinin ardından 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesine göre hesaplanacak idari para cezası içinde (ç) bendine göre hesaplanan ceza tutarı ile ilgili ayrıca işbu para cezasının tebliğinden itibaren bir ay içinde aykırılığın giderilmesi ve yapının mevzuata uygun hale getirilmesi halinde bu bent uyarınca ilave edilen para cezası tahsil edilmeyeceğinin belirtilmesi,

Bu husustaki (yıkım kararı dahil) tüm tebligatlarda, savunma hakkının ve hak arama özgürlüğünün tesis edilebilmesine yönelik idari işleme yönelik itiraz/dava mercilerinin, itiraz/dava sürelerinin, ödeme sürelerinin, indirim oranlarının belirtilmesi sağlanmalıdır.

29- Teftişe tabi dönem içerisinde metruk binaların yıkımı ile ilgili müteaddit encümen kararı alınmasına rağmen, bazı metruk yapıların yıkılmadığı, yıkılan metruk yapıların da yıkıldığını belirtir bir tutanak veya belge düzenlenmediği, yıkımı sağlanan yapı sahiplerinden de yıkım masrafı talep edilmediği incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 39 uncu maddesinde, "Bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe on gün içinde tebligat yapılır. Yapı sahibinin bulunmaması halinde binanın içindekilere tebligat yapılır. Onlar da bulunmazsa tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıtla tespit edilir. Tebligatı müteakip süresi içinde yapı sahibi tarafından tamir edilerek veya yıktırılarak tehlike ortadan kaldırılmazsa bu işler belediye veya valilikçe yapılır ve masrafı % 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir." hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, insanların can ve mal güvenliğini tehdit eden, çevre kirliliğine yol açan ve kent estetiğine uygun olmayan metruk binalarla ilgili gereken tespitler yapılarak madde hükmüne göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

ÇEVRE VE HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ:

30- Selendi Belediyesinin sıfır atık belgesinin bulunmadığı incelenmiştir.

Sıfır Atık Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında, sıfır atık yönetim sistemini kurmakla yükümlü EK-1 listedeki yerlerden 250.000 nüfus altındaki büyükşehir ilçe belediyelerinin 31/12/2021 tarihine kadar Yönetmeliğin 17 nci maddesinde tanımlanan süreç doğrultusunda temel seviyede sıfır atık belgesi almak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen esaslar doğrultusunda 1 adet en az 300 m² alana sahip atık getirme merkezinin kurulması,

Atıkların azaltılması, kaynağında ayrı biriktirilerek toplanması, geri dönüşüm ve/veya geri kazanımının sağlanarak, bertarafa gönderilecek atık miktarının azaltılması suretiyle çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunması hususunda gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATLARI:

31- 23.03.2021 tarihli ve 13 no.lu kuaför faaliyet konulu işyeri açma ve çalışma ruhsatına ait dosya üzerinde yapılan incelemede, 01.12.2020 tarihli alındı belgesinde eksik bir hususun belirtilmediği, işyeri ruhsatının başvurudan 3 ay sonra düzenlendiği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında, sıhhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin, işyerlerini Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Yönetmelik ekindeki Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat edeceği, başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verileceği belirtilmiştir.

Buna göre, sıhhi iş yerlerinin açılması ile ilgili başvuruların yukarıda belirtilen hükümlere göre sonuçlandırılması sağlanmalıdır.

32- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin dosyalarda yapılan incelemede, bazı başvurulara ilişkin alındı belgesinin düzenlenmediği anlaşılmıştır.

28/06/2021 tarihli ve 25 no.lu işyeri açma ve çalışma ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, işyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 (Sıhhi İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu) ve 2 (Gayrisıhhi Müessese Açma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu)'de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvuracağı,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında, bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Yönetmelik ekindeki Örnek 6'da yer alan alındı belgesinin verileceği, ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıkların, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterileceği, bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin sürelerin eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlayacağı hüküm altına alındığından,

Ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Yönetmelik ekindeki Örnek 6'da yer alan başvuru ve beyan formu alındı belgesinin düzenlenerek verilmesi sağlanmalıdır.

33- Teftiş döneminde verilen umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsat dosyaları üzerinde yapılan incelemede, bu işyerlerinin ruhsat verilmeden önce yerinde kontrol edildiğine dair bir belge düzenlenmediği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde belirtilen hususlar ile ilgili olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu mevzuata göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

34- Denetim döneminde verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin dosyalarda yapılan incelemede, başvuru sahiplerine ait meslekî eğitim ve yeterliklere ilişkin belgelerin "aslî gibidir" onaylı olmadığı görülmüştür.

28.02.2023 tarihli ve 6 sayılı (kuaför) işyeri açma ve çalışma ruhsatı dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe ekli Sıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına Ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler bölümünde pastaneler için ustalık belgesi bulunan en az bir personel bulunacağı, kuaförler için de çalışanların ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacağı belirtilmiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi sırasında istenecek belgelere ilişkin usûl ve esasların düzenlendiği, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde, sıhhi ve gayrisıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması sırasında başvuru sahibi tarafından mevzuat gereği istenen herhangi bir belgenin aslının getirilmesi hâlinde, bu belgenin sureti, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra yetkili idarece görevlendirilen personel tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edileceği belirtilmiştir.

Buna göre, işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusu için yapılan müracaatlarda;

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe ekli Sıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler bölümünde faaliyet konusuna göre istenilecek belgelerin başvuru sahibi tarafından talep edilmesi,

Belgelerin aslının (diploma gibi belgelerde soğuk damga olup olmadığının kontrol edilmesi) görülmesi,

Belgenin suretinin, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra görevli personel tarafından isim ve unvan yazılarak aslına uygundur ibare ile tasdik edilmesi sağlanmalıdır.

35- Denetim döneminde açılan veya devredilen umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsat dosyaları üzerinde yapılan incelemede; umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin beyan edilmediği, çalışanların adlî sicil kaydı ve bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair beyanlarının da ruhsat dosyalarında bulunmadığı anlaşılmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin, bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınacak sağlık raporunun, bu kişiler işe başlamadan önce temin edileceği ve bu kişiler çalıştığı sürece altı ayda bir yenilenerek işyerinde hazır bulundurulacağı, bu raporların ruhsat verme aşamasında yetkili idare tarafından istenmeyeceği; ancak, yapılacak denetimlerde bu raporların görevlilere gösterilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Belediye tarafından yapılacak denetimlerde bu hususun da göz önünde bulundurulması sağlanmalıdır.

36- Hijyen Eğitimi Yönetmeliği kapsamında olan işyerlerinde çalışan personelin, hijyen eğitimi alıp almadığının belediye tarafından denetlenmediği incelenmiştir.

Hijyen Eğitimi Yönetmeliğinin 2 nci maddesine göre; gıda üretim ve perakende iş yerleri; İnsani tüketim amaçlı sular ile doğal mineralli suların üretimini yapan iş yerleri; kaplıca,

hamam, sauna, berber, kuaför, dövme ve pirsing yapılan yerler, masaj ve güzellik salonları ve benzeri yerler; otel, motel, pansiyon ve misafirhane gibi yerler yönetmelik kapsamında olup,

Hijyen Eğitimi Yönetmeliğinin 5 inci maddesine göre; "Bu Yönetmeliğin kapsadığı iş yerlerinde, Genel Müdürlük tarafından verilen belgeye sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. İş yeri sahipleri ve işletenleri, çalışanlarının hijyen eğitimi almasından ve belgeli olarak çalıştırılmasından birinci derecede sorumludur. Bizzat çalışmaları durumunda iş yeri sahipleri ve işletenleri de bu eğitimi almaya mecburdur." denilmekte olup,

Yine aynı yönetmeliğin 11 inci maddesinde; "Her iş kolunun izin, onay, kayıt, ruhsatlandırma ve benzeri hizmetlerini yürüten Bakanlık veya mahalli idare, bu Yönetmelikte belirtilen iş yerlerinin, 5 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirip getirmediğini denetler. Bu maddelerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, durumu bu maddelere uygun bulunmayan çalışanların her biri ayrı ayrı aykırılıklar olarak değerlendirilir ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282 nci maddesine göre işlem yapılır." denildiğinden belediye tarafından yönetmelik kapsamında olan iş yerlerinde çalışan personelin Hijyen Eğitimi Sertifikasına sahip olup olmadığı belli periyotlarla denetlenmeli ve denetimin yapıldığını ortaya koyan tutanak muhakkak düzenlenmelidir.

37- Teftiş tabi dönemde ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapılan iş yerleri ile ilgili düzenlenen ruhsatlara ait dosyalarda yapılan incelemede, kontrol tutanaklarında Yönetmelikle belirlenen kriterlerin sağlanıp sağlanmadığının belirtilmediği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe ekli C) Üçüncü Sınıf Gayrisihhî Müesseseler bölümünün 8.14 üncü maddesinde;

"İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapılan iş yerleri:

Öncelikle faaliyet konusuyla ilgili toplu iş yerlerinde açılması esastır.

Tapu kütüğünde dükkân, mağaza, ofis ve büro gibi iş yeri niteliğini haiz bağımsız bölüm olacaktır.

Ana gayrimenkulün kayıtlı bulunduğu tapu kütüğünde, mesken olarak gösterilen bağımsız bölüm bulunmayacaktır. (...)

Mali sorumluluk sigortası yaptırılacaktır. (...)

Açık ve kapalı faaliyet alanı dışında yol, kaldırım ve benzeri yerlerde motorlu kara taşıtı teşhir edilmeyecektir.

Faaliyet sınıfı için aranması gereken genel şartlar ile bu alt bölümün ilgili alt maddelerindeki özel şartlar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edilecektir." Denilmektedir.

Buna göre, ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yapılan iş yerleri ile ilgili Yönetmelikte belirlenen genel şartlar ile yukarıda yer verilen alt maddelerdeki özel şartların, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edilmesi sağlanmalıdır.

BÜTÇE VE KESİN HESAPLAR:

Yıllar	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Oranı (%)	Gerçekleşen Gider (TL)	Oranı (%)	Gelir Tahmin Hatası (%)	Gider Tahmin Hatası (%)
2019	13.275.000,00	9.788.787,22	73,74%	10.161.885,78	76,55%	-35,61	-30,64
2020	20.939.100,00	18.133.836,83	86,60%	17.546.242,17	83,80%	-15,47	-19,34
2021	18.461.143,00	18.966.405,82	102,74%	16.948.902,50	91,81%	2,66	-8,92
2022	32.455.000,00	28.824.612,63	88,81%	29.267.006,23	90,18%	-12,59	-10,89

Gelir/Gider Tahmin Hata oranı: (Gerçekleşme-Tahmin)/Gerçekleşme ×100

(*Bu hususta yararlanılan kaynak: <http://iibfdergisi.gazi.edu.tr/index.php/iibfdergisi/article/viewFile/1459/784>, 05/11/2017 tarihinde erişim.)

38- Bütçe, belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş belge olup, yukarıda belirtilen tablodaki gerçekleşen bütçe rakamları ve tahmin hatalarına ilişkin oranlar dikkate alındığında; gerçekleşen (kesin hesap) gelir ve giderler ile bütçe tahmininin birbirine yıllar içinde yakınsadığı memnuniyetle incelenmiştir.

Bu itibarla, bundan sonraki hazırlanacak bütçelerin kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde, uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak (yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde) temel bütçeleme ilkesi olan doğruluk ve samimiyet ilkesi çerçevesinde gerçeğe en uygun şekilde hazırlanması ve buna ilişkin 27/05/2016 tarihli ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin titizlikle uygulanması sağlanmalıdır.

BORÇLANMALAR:

39- Denetim dönemi itibarıyla belediyenin borçları ve borç stokunun toplam gelire oranına ait bilgiler aşağıya tablo halinde çıkarılmıştır:

BORCUN AİT OLDUĞU YER	NE İÇİN BORÇLANILDIĞI	KALAN BAKİYE
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (Emekli Kesenekleri)	Yapılandırma Kapsamında olan Borçlar	266.314,72
CARİ YIL EMANET HESABI	Piyasa Borcu	1.962.684,88
GENEL TOPLAM		2.228.999,60

Denetim Tarihi İtibarıyla	Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)	Bir Önceki Yılı Yeniden Değ. Oranı (%)	Yeniden Değerleme Yapılarak Bulunan, Gerçekleşen En Son Yıl Bütçe Geliri (TL)	Toplam Borç Tutarı (TL)	Toplam Borç Tutarının YDO ile artırılmış Bir Önceki Yıl Bütçe Gelirindeki Payı (%)
	28.824.612,63	122,93	64.258.708,94	2.728.851,14	4,25%

5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı (...),

5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasında da, yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Belediyenin ve şirketlerinin faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşmaması ve belediye ile belediye şirketlerinin yapacağı borçlanmalarda, 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci

maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki usullerin göz önünde bulundurulması sağlanmalıdır.

GELİR OLUŞTURAN İŞLEMLER:

40- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 97 inci maddesine göre müze gelirlerinden büyükşehir belediyesine aktarılması gereken paydan, belediyeniz adına ayrılan kısmın tahakkuk ve tahsilinin takip edilmediği incelenmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 97 inci maddesinin (a) bendinde, belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü (millî saraylar hariç) müzelerin giriş ücretlerinin % 5'inin belediye payı olarak ayrılacağı, (...) büyükşehir belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'inin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılacağı belirtildiğinden,

İlgili gelir kaleminin, büyükşehir belediyesi ve/veya Valilik (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü) ile yazışma yapılarak tahsil edilmesi sağlanmalıdır.

41- Belediye tarafından telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri konusunda bir belirleme yapılmadığı ve buna bağlı olarak herhangi bir tahsilatın yapılmadığı incelenmiştir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla 27.12.2012 tarih 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelikte*, geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerinin geçiş hakkı sağlayıcısı olduğu belirtilmiş,

Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatların, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edileceği,

Yönetmelik eki tabloda, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerlerden alınacak geçiş hakkının üst sınırı belirlenmiştir.

Buna göre; Belediyeniz sorumluluğunda süren veya biten telekomünikasyon altyapı çalışmaları kapsamında, söz konusu tavan tarife tutarlarına göre ücret belirlemesi yapılarak geçiş hakkı bedellerinin tahsil edilmesi sağlanmalıdır.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan İhaleler:

42- 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılan kiralama ve satışlarda; ilan metninde, posta ve telgraf ile müracaatın yapılıp yapılmayacağının belirtilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, isteklilerin ilanda belirtilen ihale saatine kadar komisyon başkanlığına ulaşmış olmak şartıyla, 37 nci madde hükümlerine uygun olarak düzenleyecekleri tekliflerini iadeli taahhütlü bir mektupla da gönderebileceği,

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, teklif sahibinin komisyonda hazır bulunmadığı takdirde posta ile gönderilen teklifin son ve kesin teklif olarak kabul edileceği hüküm altına alınmış olduğundan, bundan böyle bu hususun da ilanda belirtilmesi sağlanmalıdır.

43- Belediye Başkanlığı Tüzelkişiliğine ait taşınmazların kira işlem dosyalarında yapılan incelemede, şartnamenin 9 uncu maddesinde ihale kararının postaya verilmesini takip eden 7 nci günün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılacağına belirtildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 32 nci maddesinde, ita amirince onaylanan ihale kararlarının, onaylandığı günden itibaren en geç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılabilecek veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanacağı, belirtilmiş; devamındaki "Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır." biçimindeki ikinci cümlesi, Anayasa Mahkemesinin 18/6/2013 tarihli ve 2013/71 E., 2013/77 K. sayılı ilamıyla iptal edilmiştir.

Yukarıda belirtilen husus göz önünde bulundurularak ilan ve şartnamelerin düzenlenmesi,

İta amirince onaylanan ihale kararlarının onaylandığı günden itibaren en geç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılabilecek veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilmesi veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanması, ihale kararlarının ita amirince iptal edilmesi halinde de, durumun istekliye aynı şekilde bildirilmesi sağlanmalıdır.

44- Kurtuluş Mahallesinde bulunan belediyeye ait çay bahçesi (Belediye Başkanları Parkı), demirbaşı ile işletme niteliğinde devren kiraya verildiği halde, kira bedelinden katma değer vergisi tahsil edilmediği fakat tahsil edilmeyen bu tutarların denetim esnasında yatırıldığı incelenmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre,

İktisadî işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin KDV'den istisna tutulmasına rağmen, kiralanmış taşınmaz, bizzat iktisadi işletme niteliğinde ise veya taşınmaza bağlı işletme hakkı vb. hakların kiralanması söz konusu ise (ekmek fırını, çay ocağı, taş, kireç, kum, kömür ocaklarının kiralanması gibi) KDV Kanununun 17/4-d maddesinde düzenlenen istisna kapsamına girmeyen bu tür kiralama işlemlerinin KDV'ye tabi tutulacağından,

İktisadi işletme niteliğindeki anılan işyerinin, belediye şirketine kiraya verilmesi sonucunda elde edilen kira bedelinden ayrıca KDV tahsil edilmesi sağlanmalıdır.

45- Belediye Başkanlığı Tüzelkişiliğine ait taşınmazların kira işlem dosyalarında yapılan incelemede, damga vergisinin binde 9,48 olarak tahsil edildiği görülmüştür

488 sayılı Damga Vergisi Kanunun 1 nci maddesinde Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu belirtilmiş olup,

- Kira ihalelerinde, ihale kararında belirtilen toplam bedel üzerinden, binde 5,69 oranında karar damga vergisinin,

- Kira sözleşmelerinde kira süresi dikkate alınarak sözleşme bedelinden, binde 1,89 oranında sözleşme damga vergisinin,

(Birden fazla yılları kapsayan kira ihalelerinde, gelecek yıllara ait kira bedeli belirli ise tüm bu bedel üzerinden baştan hem karar hem sözleşme damga vergisinin,

Birden fazla yılları kapsayan kira ihalelerinde, yalnızca kira artış oranı belirlendiği durumlarda, her kira döneminde; artış sonucu bulunan aylık kira bedeli üzerinden hesap edilen toplam bir yıllık kira bedeli üzerinden hem karar hem sözleşme damga vergisinin tahsil edilmesi sağlanmalıdır.)

- Satış ihalelerinde, ihale kararında belirtilen toplam bedel üzerinden, binde 5,69 oranında karar damga vergisinin,

- Taksitli satış sözleşmelerinde, sözleşme bedelinden, binde 9,48 oranında sözleşme damga vergisinin tahakkuk ve tahsili gerekmektedir.

46- İlçeniz Eskin Mahallesinde bulunan bir taşınmazda, kahvehane ve bakkal yapımı yapılması karşılığında "yap-işlet-devret" usulüyle 50,00.-TL (Elli TL) aylık bedelle 15 yıllığına kiraya verildiği, söz konusu yapının yatırım maliyet (yapım) bedelinin belirlenmesine yönelik bilgi ve belgenin dosyasında mevcut olmadığı, incelenmiştir.

Yap-İşlet-Devret Modeli kamu kurum ve kuruluşlarınca (kamu iktisadi teşebbüsleri dâhil) ifa edilen, ileri teknoloji veya yüksek maddi kaynak gerektiren bazı yatırım ve hizmetlerin yerine getirilmesini amacıyla 3996 sayılı Bazı Yatırım Ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun ile mevzuatımızda yerini bulmuş, kamu yatırımlarının finansman yöntemlerinden biri olup, bu işlem; 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesi kapsamında belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılama amaçlı kamu hizmeti niteliği taşımadığından, 3996 sayılı Kanun ile getirilen yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yürütülemeyecektir.

Buna benzer yatırımlar için söz konusu yöntemin "Yap-işlet-devret" modeli değil, 5393 sayılı Kanun' un 18/j maddesinde belirtilen "Yap-işlet" modeli olduğu bilinmelidir. "Yap-işlet" modelinin uygulanması için ise bu yönde bir meclis kararı alınması yeterlidir. Ancak, ihaleye çıkılmadan önce projenin tüm ayrıntılarıyla ortaya konulması, işletim süresi, varsa belediyeye yapılacak ödemelere ilişkin hükümlere şartnamelerde yer verilmeli, bunun üzerine ihaleye çıkılmalıdır.

Bunun yanı sıra, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinde, kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin, on yıldan çok olamayacağı, turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Yap-İşlet-Devret Modelinin 3996 sayılı Bazı Yatırım Ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında ileri teknoloji veya yüksek maddi kaynak gerektiren bazı yatırım ve hizmetlerin yerine getirilmesini amacıyla kullanılabileceğinin bilinmesi,

2886 sayılı Kanundaki istisnalar haricinde kira ihalelerinin kira süresi en fazla 10 yıl olacak şekilde yapılması gerektiğinin bilinmesi sağlanmalıdır.

GİDER OLUŞTURAN İŞLEMLER:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan İhaleler:

47- İş artışı yapılan ihale işlem dosyalarında, yüklenici ile ek sözleşme imzalanmadığı incelenmiştir.

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 24 üncü maddesinde;

Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

Şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20 'sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir..." hükmü,

Aynı Kanunun 12 nci maddesinde de; "Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin

teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükümleri gereğince, iş artışı yapılan işlerde, yüklenici ile ek sözleşme imzalanması ve ek kesin teminatın alınması ve buna ilişkin belgelerin ihale işlem dosyasında muhafazası sağlanmalıdır.

48- İş artışı veya süre uzatımı yapılan ihale işlem dosyalarında, iş artışı sonucu oluşan sözleşme bedelindeki artışa yönelik veya iş süresinin uzamasına yönelik ek İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) poliçesi düzenlenmediği incelenmiştir.

2019/546801 İKN.lu ihale işlem dosyası örnektir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedeller olduğu, ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

49- İş artışı yapılan ihale işlem dosyalarında, ilk sözleşme bedeli üzerindeki tutarlara yönelik ek kesin teminatın alınmadığı incelenmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 12 nci maddesinde, fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde, fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminatın alınacağı, fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminatın hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabileceği belirtildiğinden;

Fiyat farkı ödenmesi öngörülen ihalelerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana getirmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminatın alınması veya *hesaplanan ek kesin teminat miktarının hakedişlerden kesinti yapmak suretiyle karşılanması* sağlanmalıdır.

50- 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; iş artışı yapılan ihalelerde, sözleşme bedelinde yapılan değişiklik sonucunda artan miktara yönelik damga vergisi kesintisi veya tahsili yapılması gerekmesine rağmen, iş artışı yapılan ihalelerde iş artış tutarlarından ek sözleşme damga vergisi tahsilinin gerçekleşmediği, böylelikle merkezî idareye ait gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmadığı, teftiş esnasında ilgili firmalar adına tahakkuk kaydının açıldığı incelenmiştir.

4734 sayılı Kanuna göre yapılan ihalelerde genel olarak üç aşamada damga vergisinden söz edilebilecektir.

- 1- İhale Kararı Aşaması (Binde 5,69)
- 2- Sözleşme Aşaması (Binde 9,48)
- 3- Hakediş Ödemeleri (Binde 9,48)

Bunun yanı sıra, iş artışı yapılan veya alt yüklenici sözleşmesi ibraz edilen ihalelerde bu miktarlardan da ayrıca damga vergisi alınması gerektiğinin bilinmesi sağlanmalıdır.

51- 2019/546801 İKN.lu ihale işlem dosyası incelendiğinde, uygulama projesi ile mahal listesi uyumlu olmadığı için bu hususta bir isteklinin dilekçe ile idareye başvurduğu görülmüştür.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının (Yüksen Fen Kurulu Başkanlığı) 23/05/2013 tarihli ve 2013/27 sayılı kararında özetle, imalatların, sözleşmesine, uygulama projesine, fen ve sanat kurallarına, şartnamesine uygun olarak eksiksiz ve kusursuz ikmal edilmesi durumunda, uygulama projeleri ve Teknik Şartnamede yer almayan sadece mahal listesinde yer verilen imalatın yapılmaması durumunda buna yönelik bedelin sözleşme bedelinden kesinti yapılması cihetine gidilmesinin sözleşme ve ekleri hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun düşmeyeceği değerlendirilmiştir.

Yapım İşleri Uygulama Yönetmeliğinin 7 no.lu eki Yapım İşleri Tip Sözleşmenin "Sözleşmenin ekleri" başlıklı 8.1 inci maddesinde;

"Sözleşme, ekindeki ihale dokümanı ve diğer belgelerle bir bütündür, İdareyi ve Yükleniciyi bağlar. Ancak, Sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki veya farklılık olması halinde, ihale dokümanında yer alan hükümler esas alınır" hükmü yer almış,

"İhale dokümanını oluşturan belgeler" başlıklı 8.2.1 inci maddesi dip not kısmında ise anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde ihale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralaması;

"1- Yapım İşleri Genel Şartnamesi

2- İdari Şartname,

3- Sözleşme Tasarısı,

4-Uygulama Projesi,

5- Mahal Listesi,

6- Özel Teknik Şartname,

7- Genel Teknik Şartname,

8- Açıklamalar (varsa),

9- Diğer Ekler" şeklinde sayılmıştır.

Buna göre, anahtar teslimi götürü bedel yapım işlerinde, uygulama projesi ile mahal listesinin kıyaslanarak kontrol edilmesiyle ihaleye çıkılması,

Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumlarına ilişkin Yapım İşleri Genel Şartnamesinde belirtilen hükümlerine göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

52- Yapım işlerine ait ihalelerde idare tarafından yapı denetim görevlisi olarak görevlendiren personelin, geçici kabul komisyonunda görevlendirildiği incelenmiştir.

2019/546801 İKN.lu ihale işlem dosyası örnektir.

Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, işin denetiminde bulunan yapı denetim görevlisinin muayene ve kabul komisyonlarında görev alamayacağı, bu görevlilerin kabul çalışmaları sırasında işyerinde hazır bulunmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, işin denetiminde bulunan yapı denetim görevlisinin muayene ve kabul komisyonlarında görev alamayacağının bilinmesi sağlanmalıdır.

53- 2020/140686 İKN.lu ihale işlem dosyası incelendiğinde, sözleşmenin 17 nci maddesinde, yüklenicinin işyerinde "All Risk" sigorta yaptırmasının zorunda olduğu belirtilmesine rağmen, buna yönelik sigorta poliçesinin dosyasında bulunmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 9 uncu maddesinde özetle; yüklenicinin, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin korunmasından işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumlu olduğu, bu sebeple yüklenicinin, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı "inşaat sigortası (bütün riskler)", geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel

Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda, yapım işlerinde; sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesine göre işyerinin sigortalatılması (inşaat: bütün riskler), poliçenin ihale dosyasında hıfzedilmesi,

Sözleşme bedeli içerisinde yer verilen bir gider unsuru olan sigortanın, gerektiğinde idarece yaptırılıp, sigorta bedelinin hakedişten kesilerek tahsil edilmesi sağlanmalıdır.

54- 2020/37272 İKN.lu ihale işlem dosyası incelendiğinde, sözleşmenin 23 üncü maddesinde, yüklenicinin işyerinde bulundurulması istenen teknik personeli idareye sunmak zorunda olduğu belirtilmesine rağmen, makine mühendisi ile ilgili bildirimin yapılmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasında, yüklenicinin, sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on gün içerisinde İdareye sunmak zorunda olduğu, (...) verilen sürenin bitiminden sonra başlamak üzere usulüne uygun olarak bildirilmeyen her bir teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezaların uygulanacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat ve sözleşme hükümlerine göre işlem tesis edilmesi, aksine yapılan işlemin hukukî ve malî sorumluluk doğuracağına bilinmesi sağlanmalıdır.

55- Yüklenicinin sözleşme imzalamak için vekalet verdiği kişinin yasaklılık teyidinin yapılmadığı incelenmiştir.

2020/37272 İKN.lu yapım ihalesinde, yüklenici şirketin vekili olan ve sözleşmede imzası bulunan Muzaffer Veysel DAĞ'ın yasaklılık teyidinin yapılmaması örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 30.5.2 nci maddesinin (II) no.lu altı bendinde, yasaklılık teyidi yapılırken aday ve istekliler ile bunların şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortaklarının, sermaye şirketi olmaları halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortaklarının ve hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşme imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanacağı ve Kurumdan teyit ettirileceği belirtildiğinden,

Buna göre;

- Başvuru veya ihale tarihi itibarıyla tüm aday ve istekliler için,
- İhale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi için,
- Sözleşmenin imzalanacağı tarihte ise sadece ihale üzerinde kalan istekli için,

İhalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanması ve teyit edilmesi,

Yasaklılık teyidi yapılırken; aday ve istekliler ile bunların, şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortaklarının,

Sermaye şirketi olmaları halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortaklarının ve hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortaklarının,

Başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayanların -ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin- ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanması,

4734 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin altıncı fıkrasında, ihale yetkilisinin karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylayacağı veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal edeceği hükme bağlandığından, teyit taleplerinde bu sürenin göz önünde bulundurulması sağlanmalıdır.

56- 2020/37272 İKN.lu ihale işlem dosyası incelendiğinde, yüklenicinin işyerinde bulundurduğu şantiye şefinin, sözleşmenin 23 üncü maddesinde belirtilen deneyim süresini karşılamadığı anlaşılmıştır.

1996 yılı doğumlu şantiye şefi inşaat mühendisinin işyerinin teslim edildiği tarih olan 24/03/2020 tarihi itibarıyla 5 senelik deneyime sahip olması mümkün değildir. Kaldı ki bu hususta da diploma örneğinin idareye ibraz edilmediği görülmüştür.

Sözleşme hükümlerine göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

57- 2020/37272 İKN.lu ihale işlem dosyası incelendiğinde, işyeri hazır olmadan ihaleye çıkıldığı; projenin hazır olmaması, tahsis işleminin yapılmaması, yıkımın yapılmaması, yeni okul yerinin belirlenmemesi gibi nedenlerle süre uzatımı verildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı belirtilmiştir.

Buna göre, arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılmaması sağlanmalıdır.

58- İhale işlem dosyalarında hakediş raporlarının bulunmadığı görülmüştür.

Mahallî İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 4/1 ve 6 ncı madde hükümleri ile Hizmet İşleri Genel Şartnamesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre düzenlenen hakediş raporlarının bir örneğinin, ayrıca ihale işlem dosyasında da muhafazası sağlanmalıdır.

59- Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan isteklilerin vermiş olduğu kesin teminat mektuplarının muhasebeleştirilmediği incelenmiştir.

Mahallî İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 inci maddesinde, ihalelere katılan isteklilerden mevzuatları gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatların "330 Alınan depozito ve teminatlar hesabı"na kaydedileceği,

Mahallî İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 435 inci maddesinde, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için "910 Alınan teminat mektupları hesabı"nın kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

60- İşin süresi yıllara yaygın olmayan fakat süre uzatımı ile sonraki yıla veya yıllara sarkan yapım işlerine ilişkin ihale dosyalarında yapılan incelemede, hakedişlerden gelir vergisi kesintisinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde,

Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zararın işin bittiği yıl kati olarak tespit edileceği ve tamamının o yılın geliri sayılarak, mezkûr yıl beyannamesinde gösterileceği,

Mükellefler bu madde kapsamına giren hallerde her inşaat ve onarım işinin hasılat ve giderlerini ayrı bir defterde veya tutmakta oldukları defterlerin ayrı sayfalarında göstermeye ve düzenleyecekleri beyannameleri işlerin ikmal edildiği takvim yılını takip eden yılın Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar vermeye mecbur olduğu,

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde, kamu idare ve müesseselerinin 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur olduğu,

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında, Kamu idare ve kuruluşlarının (...) Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hak ediş ödemelerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben % 15 oranında kesinti yapmak zorunda olduğu belirtilmiştir,

03.02.2021 tarihli ve 3491 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında bu kesinti oranı; yüzde 5 (bu karardan önce % 3) olarak belirlenmiştir.

Buna göre, birden fazla takvim yılına sirayet eden yapım işlerine ait hakediş ödemelerinden yüzde 5 gelir vergisi kesintisi,

Süre uzatımı verilen ihalelerde de süre uzatımının idarece onaylandığı tarihten itibaren yapılan hakediş ödemeleri üzerinden yüzde 5 gelir vergisi kesintisi yapılması sağlanmalıdır.

Aksine yapılacak işlemin malî sorumluluk doğuracağı bilinmelidir.

61- 2020/37272 İKN.lu yapım işine ait ihale işlem dosyası üzerinde yapılan incelemede, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan günlerinin yanlış belirlendiği görülmüştür.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca (Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı) yayımlanan 2018/12 sayılı Havanın Fen Noktasından Çalışılmaya Uygun Olmayan Devresi konulu Genelgesinde, 1/1/2019 tarihinden itibaren **Selendi** ilçesi için *havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmadığı günlerinin 20 Aralık – 5 Şubat tarihleri arasında olduğu ifade edilmiştir.*

İhale dokümanının, güncel mevzuata göre düzenlenmesi sağlanmalıdır.

TAŞINIR VE TAŞINMAZ MAL İŞLEMLERİ:

62- Taşınır Mal Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde belirtildiği üzere, taşınır kayıt yetkilisi ile taşınır kontrol yetkilisinin tespit edilip görevlendirilmediği incelenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesinde, taşınır kayıt yetkililerinin, harcama yetkililerince görevlendirilen, taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen ve bu hususlarda hesap verme sorumluluğu çerçevesinde taşınır kontrol yetkilisi ve harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevliler (Görev ve sorumlulukları hakkında; Yönetmelik madde 6/4),

Taşınır kontrol yetkililerinin, harcama yetkililerince görevlendirilen taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemler ile düzenlediği belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol eden, Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayan ve bu konularda harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevliler olduğu (Görev ve sorumlulukları hakkında; Yönetmelik madde 6/5),

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, *taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin aynı kişide birleşemeyeceği,*

Yönetmeliğin 8 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, taşınır işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine dayanılarak çıkarılmış ilgili muhasebe düzenlemeleri ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde muhasebe yetkililerince yapılacağı, muhasebe yetkililerinin, harcama birimlerince hazırlanan Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinde gösterilen tutarların muhasebe kayıtlarıyla uygunluğunu kontrol ederek onayladıktan sonra, harcama yetkilisine göndermekle görevli ve sorumlu olduğu,

Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu, harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim

hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir.

Buna göre, Taşınır Mal Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre, taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkilisinin ayrı ayrı görevlendirilmesi, taşınır mal işlemlerinin yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılması sağlanmalıdır.

63- Belediyeye ait hizmet binasında yapılan incelemede, dayanıklı taşınırların numaralandırılmadığı incelenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinde, giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği, fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlemin uygulanmayacağı, sicil numarasının üç grup rakamdan oluşacağı (...) belirtilmiştir.

Buna göre, ilgili mevzuat çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların girişleri ile taşınırların çıkış ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında taşınır işlem fişi düzenlenmesi, bu taşınırlardan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi ve taşınır üzerine sabit kılacak şekilde yapıştırılması sağlanmalıdır.

64- Belediyeye ait; motorlu kara taşıtları ve iş makinelerine ilişkin verilerin "Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi"ne kaydedilmediği incelenmiştir.

Söz konusu taşıtlarla ilgili olarak;

- a) Motorlu aracın işletilmesi ile bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olabilecek kazalarla ilgili işleten olarak Belediyenin hukukî sorumluluğunun bulunduğu bilinmesi, fennî muayene ve zorunlu malî sorumluluk sigortasının yapılması/yaptırılmasının, devamında da yenileme dönemlerinin takip edilmesinin,
- b) Varsa; plakasız veya ruhsatsız resmî araçların usulünce tescil edilmesinin ve plakalarının çıkartılmasının sağlanması,
- c) Gecikmiş muayene veya sigorta işleminden kaynaklı fazla ödenen gecikme bedellerinin kamu zararına yol açacağı bilinmesi,
- d) Belediyeye ait kara taşıtlarına yönelik verilen trafik idarî para cezaları ve karayolları veya köprü kullanımlarına yönelik geçiş ihlali cezalarının sorumlusunun cezanın tahakkuk ettiği tarih, saat ve yerde fiilen aracı kullanan veya cezaya sebebiyet verenin olduğunun bilinmesi,
- e) 657 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca, kaza sonucu araçlarda oluşan maddi hasarlarda kusuru oranında aracın sürücüsünün sorumluluğu olduğunun bilinmesi, bunlar hakkında Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi Ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılması,
- f) Kaza sonucunda oluşan sigorta poliçelerindeki zamlı prim tutarlarının da kamu zararı oluşturacağı bilinmesi,
- g) İş makinesi sürücülerinin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 42 inci maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca, lastik tekerlekli iş makineleri kullanma yetki belgesine (Operatörlük Belgesi) ve iş makinesini karayolunda kullanacakların G sınıfı sürücü belgesine sahip olması gerektiğinin bilinmesi,

Belediyeye ait taşıtlara ilişkin verilerin, Hazine ve Maliye Bakanlığınca altyapısı hazırlanan Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemine işlenmesi sağlanmalıdır.

GÖREV:

65- Denetim dönemi içerisindeki **Selendi** Belediye Başkanlığı görevinin, **Ecz. Nurullah SAVAS** tarafından yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Manisa ili, **Selendi Büyükşehir İlçe Belediye Başkanlığı**nın genel idarî iş ve işlemlerinin tarafımdan denetimi sonucunda (4) örnek olarak düzenlenen bu Raporun (1) örneği Belediye Başkanlığına bırakılmış, (1) örneği **İlgili** Kaymakamlığa tevdi olunmuş, (2) örneği de **İçişleri Bakanlığı**na (Kontrolörler Başkanlığı) sunulmuştur.

Fazıl DEMİRAY
Mahallî İdareler Kontrolörü

14/09/2023, Selendi/MANİSA

Kurum Üst Yöneticisinin Görüş ve Düşünceleri

Denetim Raporunda tenkit ve tavsiye edilen hususların; düzeltilip, tamamlanması ve yerine getirilmesi için ilgililere gerekli talimatlar verilip, sonuçlarının yerine getirilip getirilmediği hakkında takibi yapılacaktır. 14/09/2023

Ecz. Nurullah SAVAŞ
Selendi Belediye Başkanı

